

17-2-79

«L'Endemà de mai» de Miquel Angel Riera

Fa una partida de setmanes fou otorgat a l'escriptor manacorí Miquel Angel Riera el Premi Nacional de Crítica en literatura catalana per la seva novel·la «L'endemà de mai». L'autor és prou conegut dins el món literari de la nostre àrea cultural per la seva producció tant novel·lística com poètica, cosa que li ha meregut haver guanyat nombrosos premis, com és ara: el Sant Jordi 1973, el de la crítica Serra d'Or 1975 i el Joan Alcover 1974.

Voler fer una anàlisi dels seus nombrosos treballs literaris està fora del nostre abast, ja que requeriria un espai del qual ara no disposam. Ens limitarem, doncs, a presentar al lector, just amb quatre pinzellades, aquesta novel·la recentment premiada i que per la seva qualitat mereix un comentari més acurat del que podem oferir.

«L'endemà de mai» és una novel·la molt dins la línia de l'estil i de la temàtica de Miquel Angel, si bé s'ha de fer constar que el procés de maduració al qual el pas dels anys sotmet tot escriptor queda ben palès en les pàgines d'aquest llibre que, per dir-ho amb una frase feta, mar-

carà una fita dins la carrera de l'autor. L'estil està molt treballat, car el novel·lista amb el seu afany de captar tots els matissos psicològics i pictòrics tant dels personatges com dels seu ambient, empra un procediment miniaturista, però de bona llei, que fa que el tempo de la narració sia lent, acompassat i ple de color. La guerra civil, que serveix de rerafons a l'escenari, fa que els personatges es moguin dins una atmosfera on totes les tragèdies són possibles i on de fet el signe tràgic acaba per engolir-los. Els protagonistes es mouen embolcallats per l'implacable fugacitat del temps del qual tots se'n senten presoners. El passat els esgarrifa, el present els espanta i el futur, que saben inexorable, bé endevinen que serà fosc. Aquest joc entre el temps, dels qual els personatges tenen la clara evidència de no poder-lo evitar, i tot aquell petit món d'una casa pagesa i llurs habitants de reaccions primitives i alhora complicades, organitza un joc de contrallums psicològics en què la desfeta moral de tots els personatges resulta aclaparadora. No és que Miquel Angel Riera hagi volgut

fer una novel·la tremendista, jo crec que més bé ha volgut escriure una novel·la objectiva en què la descripció amorosida del teatre de l'acció contrasta fortament amb l'esquerra psicologia d'unes persones que quasi no tenen altre llibertat que rendir-se al fatum de la seva situació existencial. Aquells homes i aquelles dones viuen tibants, reclosos dins ells mateixos, anguniats pel seu propi drama personal que saben inco-

municable, i això els dona un aire de viure en solitud enmig d'un món que no comprenen i que senten hostil i brut.

A tots als qui s'interessen per la nostra novel·lística els recomanem el llibre com una de les obres més reeixides de la narrativa catalana actual amb la seguretat que no se sentiran decebuts. «L'endemà de mai» és una bona novel·la.

F. R. M.